

CILVĒKS, KURŠ DARBOJAS NO SIRDS: GADA BRĪVPRĀTĪGAIS VYTAUTAS URBONAS

Balvas “LNS Gada brīvprātīgais 2025” ieguvējs Vytautas Urbonas stāsta par savu ikdienu LNS Kopienas centrā, palīdzēšanu citiem un aizraušanos ar novusu. Viņa stāsts apliecina, ka brīvprātīgais darbs sniedz ne tikai iespēju palīdzēt, bet arī piederības sajūtu un prieku, kā arī stiprina nedzirdīgo kopienu.

Turpinājums 5. lp.

EUD ĢENERĀLĀ ASAMBLEJA KIPRĀ: VĒLĒŠANAS, ZĪMJU VALODAS TIESĪBAS UN NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI

15. un 16. maijā Kiprā norisinājās Eiropas Nedzirdīgo savienības (EUD) Ģenerālā asambleja. Pasākuma laikā notika arī EUD prezidenta un valdes vēlēšanas, kā arī diskusijas par zīmju valodu un tulkošanas pakalpojumu pieejamību Eiropā.

Turpinājums 2. lp.

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET

EUD ĢENERĀLĀ ASAMBLEJA

NEDZIRDĪGO UN NEREDZĪGO FORUMS

LNS GADA BALVA 2025

VĒSTURE

KLUBAM “ŠaDa” – 35

ATBALSTS

INTEREŠU GRUPA

KULTŪRA

SPORTS

ZIEMEĻVALSTU UN BALTIJAS NEDZIRDĪGO UN NEREDZĪGO FORUMS

No 22. līdz 24. aprīlim Kauņā notika Ziemeļvalstu un Baltijas valstu nedzirdīgo un neredzīgo cilvēku forums, kurā piedalījās arī SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” darbinieki un Latvijas nedzirdīgo kopienas pārstāvji. Forumā laikā dalībnieki iepazīs ar sociāli haptisko komunikāciju – pieskārienu metodi, kas palīdz cilvēkiem, kam vienlaikus ir gan redzes, gan dzirdes zudums, uztvert apkārt notiekošo un pilnvērtīgāk sazināties. Tika apspriesti arī dažādu valstu atbalsta pakalpojumi, tehniskie palīg līdzekļi un cilvēku ar divu maņu zudumu ikdienas izaicinājumi. Īpaša uzmanība tika pievērsta Somijas pieredzei un iespējām uzlabot atbalsta sistēmu pieejamību arī citās valstīs.

Turpinājums 4. lp.

EUD ĢENERĀLĀ ASAMBLEJA KIPRĀ: VĒLĒŠANAS, ZĪMJU VALODAS TIESĪBAS UN NĀKOTNES IZAICINĀJUMI

15. un 16. maijā Larnakā, Kiprā – valstī, kas šobrīd prezidē Eiropas Savienības Padomē –, norisinājās Eiropas Nedzirdīgo savienības (EUD) seminārs, ārkārtas Ģenerālā asambleja un kārtējā Ģenerālā asambleja. Tajā piedalījās delegāti no 30 Eiropas valstīm, tostarp Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents Edgars Vorslovs un viceprezidents Ivars Kalniņš.

Šī gada Ģenerālā asambleja bija īpaši nozīmīga, jo tās laikā tika veikti EUD statūtu un iekšējo noteikumu grozījumi, notika prezidenta un valdes vēlēšanas, kā arī tika apspriesti organizācijas turpmākie darbības virzieni nākamajos gados. Jāatzīmē, ka šo pasākumu organizēja pati EUD bez Kipras nedzirdīgo organizācijas līdzdalības, jo šobrīd šajā valstī nacionālā organizācija nedarbojas.

Seminārs par zīmju valodas tiesībām Eiropā

Pirmā diena sākās ar EUD organizētu semināru un tematiskajām darba grupām. EUD valde un darbinieki iepazīstināja klātesošos ar grāmatu “No

atzīšanas līdz oficiālai piešķiršanai: zīmju valodas tiesību evolūcija Eiropā” (*From recognition to officialisation: A European evolution of sign language rights*), kurā apkopota plaša informācija par zīmju valodām, tai skaitā par to oficiālu atzīšanu un praktisko pielietošanu Eiropas Savienībā. Grāmatā aplūkoti Eiropas valstu nacionālie normatīvie regulējumi zīmju valodas tiesību jomā. Tajā ir identificētas gan spēkā esošo tiesību aktu un politiku stiprās puses, gan trūkumi. Sniegti arī pielāgoti ieteikumi juridiskām reformām, kas atbalstītu un paātrinātu nacionālo zīmju valodu oficiālu atzīšanu vietējās tiesību sistēmās. Grāmatu prezentēja EUD politikas vadītājs un šīs grāmatas

redaktors Aleksandrs Bloks (*Alexandre Bloxs*). Prezentācijas laikā viņš demonstrēja statistiku par to, kā dažādās Eiropas valstīs tiek ievērotas zīmju valodas tiesības un kāda ir to juridiskā aizsardzība. Tika uzsvērts, ka, neskatoties uz panākto progresu, vairākās Eiropas valstīs zīmju valoda joprojām nav pilnvērtīgi oficiāli atzīta. Diskusijās delegāti apsprieda zīmju valodu oficiālās atzīšanas jautājumus, tulku nodrošināšanu televīzijā un digitālajās platformās, izglītības pieejamību nedzirdīgajiem bērniem un jauniešiem, kā arī tulkošanas pakalpojumu nodrošināšanu valsts un sabiedriskajās institūcijās. Tika akcentēts, ka informācijas pieejamība zīmju valodā joprojām daudzviet Eiropā ir nepietiekama un būtiski atšķiras starp valstīm.

Tiešsaistes video tulkošanas pakalpojumi un digitālā pieejamība

EUD politikas speciāliste Delfine le Mēra (*Delphine le Maire*) prezentēja pētījumu “Retranslācijas pakalpojumi un ES Digitālo tīklu likums” par video retranslācijas pakalpojumiem (VRS) jeb attālinātās saziņas un tulkošanas pakalpojumiem un teksta retranslācijas pakalpojumiem (TRS), kas nodrošina pieejamas telekomunikācijas nedzirdīgajiem, vārdzirdīgajiem un citiem lietotājiem Eiropas Savienības valstīs. Pētījumā, kas vēl turpinās, tiek apkopots, kā šie pakalpojumi darbojas visā Eiropā, aplūkojot to veidu, pieejamību, organizāciju un finansējumu. Mērķis ir identificēt labo praksi un izcelt politikas un regulējuma trūkumus. EUD tam pievērš lielu uzmanību, jo Eiropas Komisijas ierosinātais Digitālo tīklu likums tuvāko gadu laikā aizstās Eiropas Elektronisko sakaru kodeksu.

EUD iestājas par to, lai Digitālo tīklu likums ieviestu dalībvalstīm pienākumu nodrošināt retranslācijas pakalpojumus visu diennakti. Delegāti diskutēja par šo pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, kā arī dalījās pieredzē par situāciju savās valstīs. Daudzi uzsvēra, ka attālinātā tulkošana un digitālie risinājumi kļūst arvien nozīmīgāki, īpaši ārkārtas situācijās, kā arī valsts iestāžu, veselības aprūpes un izglītības pieejamībā.

No kreisās: Sirle Papa un Katrīna Raudlepa (Igaunija), Edgars Vorslovs un Ivars Kalniņš (Latvija), Vaida Lukošūte un Arnolds Matulis (Lietuva).

EUD projekti un pieredzes apmaiņa

Dienas vidū EUD projektu vadītājs Deivijs Van Landuits (*Davy Van Landuyt*) iepazīstināja ar dažādiem EUD projektiem un finansējuma iespējām. Viņš uzsvēra, ka EUD darbība palīdz dalīborganizācijām attīstīt savu interešu aizstāvību, stiprināt starptautisko sadarbību un īstenot projektus pieejamības un cilvēktiesību jomā. Plašāku informāciju par realizētajiem un pašreizējiem EUD projektiem var iegūt EUD tīmekļa vietnē <https://eud.eu>.

Pēcpusdienā notika darba grupas, kurās tika iztirzāti labās prakses piemēri nedzirdīgo interešu aizstāvībā nacionālo organizāciju līmenī. Dažādu valstu delegāti dalījās pieredzē par veiksmīgām iniciatīvām, sadarbību ar valdībām, pieejamības uzlabošanu un zīmju valodas tiesību nostiprināšanu. Šīs diskusijas apliecināja, cik nozīmīga ir starptautiskā pieredzes apmaiņa un savstarpējais atbalsts.

Statūtu grozījumi un finanšu jautājumi

Pirmās dienas noslēgumā notika EUD ārkārtas Ģenerālā asambleja, kurā delegāti apstiprināja aktualizētos EUD statūtu grozījumus un iekšējos noteikumus. Tāpat tika apspriesti organizatoriskie un procedūras jautājumi saistībā ar nākamajā dienā paredzēto kārtējo Ģenerālo asambleju un vēlēšanām. Delegāti tika detalizēti iepazīstināti ar plānoto biedru naudas palielināšanu no 2200 EUR uz 3000 EUR. Tam pamatā bija Eiropas Komisijas lēmums no 2026. gada CERV programmā palielināt līdzfinansējuma daļu EUD pamatdarbības finansējumā no 10 % uz 15 %. Tas EUD radīja aptuveni 29 000 EUR pašu finansējuma deficītu. Pēdējo reizi biedru nauda tika palielināta 2018. gadā.

Otrajā dienā notika EUD kārtējā Ģenerālā asambleja – tā bija sabraukuma galvenā darba diena. Delegāti izskatīja un apstiprināja darba kārtību, iepriekšējās Ģenerālās asamblejas protokolu, 2025. gada darbības pārskatu, finanšu pārskatu un EUD darba programmu 2026. gadam. Pirms EUD 2026. gada budžeta apstiprināšanas tika nolemts tomēr nepalielināt biedru naudas apmēru, jo ne visi biedri to spētu samaksāt. Tā vietā tika nolemts, ka katram biedram būs jāmaksā 670 EUR maksa par dalību Ģenerālajā asamblejā, savukārt EUD biedriem

Jaunievelētā Eiropas Nedzirdīgo savienības valde.

nodrošinās divu delegātu ceļa un uzturēšanās izdevumus. 2026. gada budžets tika apstiprināts ar 898 000 EUR ieņēmumu un 877 000 EUR izdevumu daļu. Tika apspriesti arī organizācijas stratēģiskie mērķi, iesniegtie priekšlikumi un nākamās Ģenerālās asamblejas, kas notiks Lietuvā, norises jautājumi.

EUD prezidenta un valdes vēlēšanas

Viens no svarīgākajiem asamblejas notikumiem bija EUD jaunās valdes vēlēšanas 2026.–2030. gadam. Kandidāti pārstāvēja dažādas Eiropas valstis un profesionālās jomas – no izglītības un juridiskās aizstāvības līdz politikai un cilvēktiesību aktīvismam.

Uz EUD prezidenta amatu kandidēja līdzšinējā EUD prezidente Sofija Isari (*Sofia Isari*) no Grieķijas un viceprezidente Ronita Lakērijēra-Levēna (*Ronit Raquiere-Leven*) no Francijas. Ar četru balsu pārsvaru Sofija Isari tika atkārtoti ievēlēta EUD prezidentes amatā. Savukārt EUD viceprezidenta amatam tika izvirzītas Vaida Lukošūte (*Vaida Lukošūte*), Lietuvas Nedzirdīgo asociācijas prezidente, un Helga Stīvensa (*Helga Stevens*) no Beļģijas. Ar četru balsu pārsvaru uzvarēja pieredzējusi politiķe un bijusī Eiropas Parlamenta deputāte Helga Stīvensa.

EUD valdē tika ievēlēti arī Vaida Lukošūte no Lietuvas, Mari Virtanena (*Mari Virtanen*) no Somijas un Filipe Venade de Souza (*Filipe Venade de Souza*) no Portugāles. Jaunievelētajai valdei turpmākajos gados būs būtiska loma Eiropas Nedzirdīgo tiesību

aizstāvībā un sadarbībā ar Eiropas Savienības institūcijām.

Starptautiskā sadarbība un nākotnes izaicinājumi

Nozīmīga pasākuma sastāvdaļa bija arī neformālā pieredzes apmaiņa starp valstu delegācijām. Tikšanās laikā tika apspriesta situācija atsevišķās valstīs, notika dalīšanās ar pieredzi par likumdošanas izmaiņām, pieejamības risinājumiem un sadarbību ar valsts institūcijām.

Šī EUD Ģenerālā asambleja vēlreiz apliecināja, ka Eiropas nedzirdīgo kopiena kļūst arvien organizētāka, profesionālāka un politiski aktīvāka. Vienlaikus tika uzsvērts, ka cīņa par pieejamību, vienlīdzīgām iespējām un zīmju valodu tiesību pilnvērtīgu atzīšanu Eiropā vēl nav noslēgusies. Viens no EUD mērķiem ir panākt, ka nacionālās zīmju valodas tiek atzītas par oficiālām Eiropas Savienības valodām.

Nākamajos gados EUD būs jārisina vairāki nozīmīgi jautājumi, kas saistīti ar mākslīgā intelekta izmantošanu, digitālo pieejamību, zīmju valodu aizsardzību, kvalitatīvu tulkošanas pakalpojumu nodrošināšanu un cilvēktiesību stiprināšanu Eiropas Savienībā. •

ZIEMEĻVALSTU UN BALTIJAS NEDZIRDĪGO UN NEREDZĪGO FORUMS

No 22. līdz 24. aprīlim Kauņā, Lietuvā, norisinājās Ziemeļvalstu un Baltijas valstu nedzirdīgo un neredzīgo cilvēku forums. Tajā piedalījās LNS Rehabilitācijas centra darbinieki un pārstāvji arī no Somijas, Zviedrijas, Islandes, Igaunijas un Lietuvas. Šāds forums notika jau ceturto reizi. Pagājušajā gadā tas tika organizēts Rīgā, bet šogad – mūsu kaimiņvalstī.

Foto: LNS Rehabilitācijas centra darbinieki kopā ar Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas pedagogiem un Latvijas nedzirdīgo kopienas pārstāvjiem.

Sociāli haptiskās komunikācijas apguve

Foruma laikā dalībnieki uzzināja par sociāli haptisko komunikāciju. Pirmajā foruma dienā bija iespēja praktiski iepazīt dažādas pieskārienu tehnikas un mācīties “zīmēt” uz muguras, izmantojot simbolus un kustības informācijas nodošanai. Tika demonstrēts, kā pareizi pieskarties klientam, lai komunikācija būtu saprotama, droša un cieņpilna. Dalībnieki apguva, kā cilvēkiem ar redzes un dzirdes zudumu izskaidrot apkārt notiekošo, citu cilvēku emocijas, darbības un situācijas vidē. Praktiskās

nodarbības palīdzēja labāk izprast, cik būtiska ir pieskārienu komunikācija cilvēku savstarpējā sapratnē un ikdienas dzīvē.

Pieredzes stāsti un atbalsta sistēmas

Foruma laikā dalībnieki uzzināja par cilvēku ar redzes un dzirdes zudumu ikdienas izaicinājumiem. Tika uzklauti pieredzes stāsti un uzzināts, kā dažādās valstīs tiek nodrošināts atbalsts un palīdzība. Īpaša uzmanība tika pievērsta Somijas pieredzei, kur šādām personām tiek nodrošināts plašs atbalsta pakalpojumu klāsts – pieejami asistenti, tulki, specializēti rehabilitācijas pakalpojumi un apmācības sociāli haptiskajā komunikācijā. Somijā cilvēkiem ar redzes un dzirdes zudumu pieejami arī dažādi tehniskie palīgierīces – Braila raksta displeji un tastatūras, vibrācijas signalizācijas ierīces, īpaši pielāgoti mobilie telefoni un planšetes, GPS orientēšanās sistēmas, dzirdes palīgierīces, kā arī video saziņas un attālinātās tulkošanas pakalpojumi. Tika uzsvērtā arī valsts un nevalstisko organizāciju ciešā sadarbība, kas palīdz cilvēkiem ar divu maņu zudumu

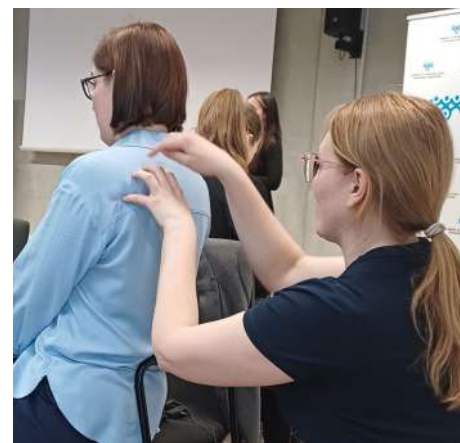
pilnvērtīgāk iesaistīties sabiedriskajā dzīvē, izglītībā un darba tirgū.

Darba grupas un diskusijas

Tika organizētas arī darba grupas, kurās pārrunāja jautājumus par informācijas pieejamību, komunikācijas barjerām, sociālo izolāciju un orientēšanos vidē. Tajās tika apspriesti arī iespējamie risinājumi identifikācijas un atbalsta sistēmu pilnveidošanai cilvēkiem ar nedzirdību un redzes zudumu.

Foruma galvenās atziņas

Foruma noslēgumā dalībnieki atzina, ka, lai nodrošinātu pilnvērtīgu ikdienas dzīvi un komunikācijas iespējas, cilvēkiem ar redzes un dzirdes zudumu nepieciešama pakalpojumu pieejamība, profesionāls atbalsts un valsts palīdzība. Tika uzsvērts, ka šādas tikšanās un pieredzes apmaiņa ir ļoti lietderīga, jo tā sniedz iespēju iegūt jaunas zināšanas, dalīties pieredzē un labāk izprast nedzirdīgu un neredzīgu cilvēku vajadzības. Forums dalībniekiem deva vērtīgas atziņas, jaunu pieredzi un iespēju apgūt jaunu komunikācijas un tulkošanas metodi – sociāli haptisko komunikāciju. Ņemot vērā Somijas pozitīvo pieredzi, dalībnieki izteica vēlmi nākotnē doties uz šo valsti, lai klātienē iepazītos ar atbalsta sistēmu un redzētu, kā tur dzīvo cilvēki ar redzes un dzirdes zudumu. •

Tulki praktiskajās nodarbībās.

Foruma laikā dalībnieki iepazīs arī ar nedzirdīgo un neredzīgo cilvēku pieredzes stāstiem. Plašāk ar šiem stāstiem būs iespējams iepazīties “Kopsolī” jūnija numurā.

Sociāli haptiskā komunikācija – pieskārienu metode, kas palīdz cilvēkiem, kam vienlaikus ir redzes un dzirdes zudums, uztvert apkārt notiekošo, komunicēt ar citiem cilvēkiem, izprast emocijas un darbības. Tā tika izstrādāta deviņdesmito gadu sākumā Somijā, speciālistiem sadarbojoties ar nedzirdīgo un neredzīgo cilvēku kopienas. Metode ļauj cilvēkiem ar divu maņu zudumu nodrošināt pilnvērtīgāku saziņu un iespēju aktīvāk iesaistīties sabiedrībā. Mūsdienās to plaši izmanto Ziemeļvalstīs un arī citviet pasaulē.

CILVĒKS, KURŠ DARBOJAS NO SIRDS: GADA BRĪVPRĀTĪGAIS VYTAUTAS URBONAS

Ko nozīmē būt brīvprātīgajam? Vai tas ir pienākums, izaicinājums vai dzīvesveids? LNS balvas “LNS Gada brīvprātīgais 2025” ieguvējs Vytautas Urbonas pierāda, ka tā ir iespēja dot, saņemt un justies piederīgam. Viņa stāsts iedvesmo spert pirmo soli, lai iesaistītos kopienas darbos.

Apsveicu ar titula “LNS Gada brīvprātīgais 2025” iegūšanu! Kā jūtaties tagad, kad kopš pasākuma pagājuši vairāki mēneši? Vai emocijas joprojām ir dzīvas?

Paldies! LNS gada balvas pasniegšanas pasākumā piedalījos jau otro reizi. Bija liels pārsteigums, jo nebiju pat iedomāties, ka kāds tituls var pienākties man. Devos uz šo pasākumu ar domu, ka būšu parasts viesis, nevis kādas nominācijas balvas ieguvējs.

Kur šobrīd atrodas jūsu iegūtā balva?

Balva atrodas starp maniem sen un nesen iegūtajiem kausiem par sasniegumiem novusā, goda vietā – sekcijā.

Ko par šo novērtējumu saka jūsu ģimene un LNS Kopienas centra apmeklētāji?

Ģimenes locekļi bija tik priecīgi un

lepni! LNS Kopienas centra apmeklētāji arī priecājās līdzī un vēl nedēļu turpināja apsveikt par šo balvu.

Jūs daudz laika pavadāt kopienas centrā. Kā jūs raksturojat savu ieguldījumu – ko tieši darāt, un kā palīdzat citiem?

Jā, kopienas centrs ir kā otrās mājas, kur jūtos labi un priecīgi. Būdam pensijā, to aktīvi apmeklēju apmēram piecus sešus gadus. Sākšu ar to, ka man ir ļoti laba sadarbība ar kopienas centra vadītāju Guntu Birnīti. Kad sāku iedzīvoties kopienas centrā, uzreiz piedāvāju Guntai savu palīdzību. Mēs lieliski sapratāmies, izveidojās sirsnīga sadarbība, un es vienmēr izdaru to, kas vajadzīgs, jo tur nav citu vīriešu roku. Es laboju, montēju un daru citus darbus.

Īpašu uzmanību un lielu interesi veltu novusam. Novuss ir mans hobijs, bez

kura nevaru iztikt. Šajā jomā esmu atbildīgais “no A līdz Z” – par visu procesu: plānoju sacensības (tās notiek divas reizes nedēļā pirmdienās un trešdienās no rudens līdz pavasara beigām), uzraugu procesu, pats arī piedalos, kā arī rūpējos, lai novusa galdi ir labā stāvoklī. Novusā man lielisks palīgs ir Valdis Krauklis, kurš palīdz uzzīmēt lielu tabulu, kur tiek pierakstītas uzvaras un zaudējumi. Aicinu visus, kas sēž mājās, nākt uz novusu – tas ir jautri un saliedējoši! Tāpat arī brīvprātīgi izmantoju savu personisko auto, lai palīdzētu pārvākties no kultūras centra “Rītausma” uz LNS Kopienas centru.

Kas sagādā lielāko prieku un gandarījumu, darbojoties kopienas centrā?

Būt kopienas centrā! Tā ir vieta ar savu saliedētu kopienu, kopīgu kultūru un zīmju valodu. Dzirdīgo vidē nejūtos tik brīvi, jo vienmēr esmu viens, bet LNS vidē jūtos lieliski. Paldies LNS, kas ļoti atbalsta nedzirdīgos un aizstāv viņu tiesības! Bez LNS mēs būtu vājāki.

Ko jums nozīmē būt brīvprātīgajam? Vai tas ir pienākums, izaicinājums vai dzīvesveids?

Brīvprātīgais darbs ir vērtīgs un nozīmīgs. Tā ir savstarpēja sadarbība – ko saņemu, to dodu tālāk. Pretī saņemu siltumu un prieku! Agrāk nezināju un īsti nesapratu, ko nozīmē “brīvprātīgais”. Kāda pasākuma laikā Brigita Lazda izcēla tēmu par brīvprātību un tās nozīmi. Tad sapratu, ko tas nozīmē, un tagad uzskatu, ka to vajag darīt. Tas nav grūti!

Kam, jūsuprāt, nākamgad varētu pienākties “LNS Gada brīvprātīgais” tituls?

Cilvēkam, kurš aktīvi sadarbojas un dara to ar prieku.

Ko jūs novēlētu cilvēkiem, kuri apsver iespēju kļūt par brīvprātīgajiem, bet šaubās?

Vienmēr laipni lūgti pulkā! Nebaidies! Kopā allaž ir vieglāk un patīkamāk – būs laba sadarbība! •

CEĻOJOSĀ BALVA – STĀSTS PAR NEDZIRDĪGO SPORTU, DRAUDZĪBU UN VIENOTĪBU

LNS muzeja krājumā glabājas īpaša ceļojošā balva, kas saistīta ar nedzirdīgo sportistu rīkotajām šaha draudzības sacensībām starp Rīgu un Tallinu. Tā ir vērtīga liecība par nedzirdīgo sporta dzīvi un Baltijas valstu sadarbību 20. gadsimta 40. gados.

Foto: Ceļojošā balva, 1943. gads.

Balva veidota uz koka pamatnes ar dekoratīvu metāla plāksni. Tās augšdaļā redzams uzraksts "CEĻOJOSĀ BALVA", bet centrā attēlota šaha zirga figūra, kas simbolizē šaha sacensības. Abās pusēs izvietoti organizāciju nosaukumi "BIEDRĪBA "NEDZIRDĪGO SPORTS" RĪGĀ." un "TALLINNA KURTTUMMADE SELTS.", apliecinot sadarbību starp Rīgas un Tallinas nedzirdīgo sporta biedrībām. Balvas vidusdaļā redzams uzraksts "NEDZIRDĪGO SPORTISTU SACĪKSTĒM ŠACHĀ. RĪGA – TALLINN". Kompozīciju papildina ozollapu vainags, kas simbolizē spēku un izturību, kā arī bezdelīga ar iniciāļiem "NS", kas saistāma ar biedrību "Nedzirdīgo sports". Apakšdaļā iestrādāts arī Latvijas un Igaunijas karogu krāsu elements. Balvas izmērs ir 25 × 32 cm, un tā veidota vertikālā formā. To 1943. gadā zīmējis Dzintars Svīķers (1916–2006),

bet izgatavojis Voldemārs Bauers (1909–1977).

Šī ceļojuma balva nav tikai sporta apbalvojums – tā ir vēstures liecība par nedzirdīgo kopienas vienotību, draudzību un aktīvo sabiedrisko dzīvi kara laika apstākļos.

Tallinas nedzirdīgie sportisti Rīgā

Biedrība "Nedzirdīgo sports" 1943. gadā rīkoja šahistu sadraudzības sacensības, kurās piedalījās arī nedzirdīgie sportisti no Igaunijas. Pirmajās pilsētu sacīkstēs starp Rīgu un Tallinu ar rezultātu 8,5 pret 3,5 uzvarēja Rīgas komanda. Līdz ar to Rīgas nedzirdīgie sportisti pirmo reizi ieguva tiesības saņemt ceļojošo balvu, kuru bija dāvinājis Nedzirdīgo sporta padome. Uzvarētāju komandā spēlēja Mārtiņš Gulbis, Dzintars Svīķers, Nikolajs Sproģis, A. Japiņš, Voldemārs Bauers un Pēteris Augustāns. •

Dzintars Svīķers

Voldemārs Bauers

Piezīme: Otrā pasaules kara laikā daudzu sabiedrisko organizāciju darbība tika ierobežota, un tas skāra arī nedzirdīgo biedrības. Tomēr 1942. gadā ar grūtībām izdevās atjaunot biedrības "Nedzirdīgo sports" darbību, jo vācu okupācijas laikā bija atļauts darboties tieši sporta organizācijām. Sporta biedrības ietvaros nedzirdīgie varēja turpināt satikties, uzturēt savstarpējos kontaktus un saglabāt nedzirdīgo kopienas dzīvi.

ŠAHA UN DAMBRETES KLUBAM “ŠaDa” – 35

Vēl pirms šaha un dambretes kluba dibināšanas latviešu nedzirdīgie šahisti un dambretisti piedalījās sacensībās visā Padomju Savienībā, stiprinot draudzību ar kopīgu aizraušanos. Īpaši nozīmīga bija šaha un dambretes attīstība Jāņa Barisa vadībā. Tika organizēti regulāri treniņi, sacensības un sporta klašu uzskaitē. Baltijas republiku un Vissavienības čempionātos šahā piedalījās Voldemārs Vētra, Venjamīns Aļšins, Līvija Bauere, Jadviga Bočkāne, Daina Zvanītāja, Oļegs Kudojarovs, Oļegs Liepa, Ēvalds Klušs un citi, savukārt dambretē startēja Spodriete Jurāne, Edgars Beigarts, Jadviga Kučinska, Uldis Emdrelis, Andrejs Arāmins, Kārlis Pankratjevs, Viktors Caune un citi. Mārtiņš Gulbis veiksmīgi startēja gan šahā, gan dambretē.

komitejas (ICCD) XXI kongresā Edinburgā, Skotijā Latviju pārstāvēja Jānis Bariss, kuru šim uzdevumam pilnvaroja Latvijas Nedzirdīgo sporta federācija. Jānis Bariss vienlaikus ieņēma arī kluba “ŠaDa” padomes priekšsēdētāja amatu. Kongresa laikā tika izlemti vairāki jautājumi, tostarp Latvijas uzņemšana pasaules nedzirdīgo šaha saimē. 1992. gada 12. jūlijā Latvija kļuva par ICCD biedri.

Kluba logotipa autore ir Vīta Alksne, kas kā simboliskās krāsas ir izvēlējusies balto un melno. Kreisajā pusē attēlota stilizēta zirga galva, bet labajā pusē – dambretes motīvs. Zem emblēmas izvietots nosaukums “ŠaDa” ar uzrakstu “Anno 1991”, kas atsaucas uz kluba dibināšanas gadu. 1997. gada 3. novembrī pēc Aigara Kamara iniciatīvas klubs tika oficiāli reģistrēts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā. Dažādos laikos klubu vadījuši Jānis Bariss (dibinātājs), Aigars Kamars, Marina Artjomova un Valdis Krauklis. Kopš 2013. gada kluba vadītāja ir Iveta Kraze. 2026. gada 1. janvārī klubā reģistrēti 30 biedri. Biedri piedalās LNSF rīkotajās sacensībās ne tikai šahā un dambretē, bet arī novusā, šautriņu mešanā, boulingā, orientēšanās sportā, minigolfā, kā arī makšķerēšanā. Kluba darbība balstās uz biedru iemaksām.

Starptautiskā līmenī ievērojamus panākumus šahā guvušas Jadviga Bočkāne, Marina Artjomova, māsa Margarita un Anastasija Parhomenko, kā arī Aivars Priedītis. Savukārt Latvijas mērogā starp labākajiem šahā var izcelt Dmitriju Kļušenkovu, Agnesi Bīriņu, Jekaterinu Kutkovu, Jāni Mesteru, Maiju Barzdeviču, Vitu Landrāti un Jāni Kopmani, bet dambretē labus rezultātus uzrādījis Varis Strazdiņš.

Jānis Bariss (1931–1996), kuram šogad apritētu 95 gadi, bija ievērojams Latvijas nedzirdīgo sabiedriskās dzīves aktīvis un aizrautīgs šaha un dambretes entuziasts. Viņš darbojās nedzirdīgo biedrībā un bija tās centrālās valdes priekšsēdētāja vietnieks. Bariss bija kultūras nama “Rītausma” pirmais direktors, Surdocentra dibinātājs un pirmais direktors, kā arī kluba “ŠaDa” dibinātājs.

1991. gada 7. maijā notika pirmā kluba padomes sēde, par ko liecina rokrakstā rakstīts protokols Nr. 1. Šo datumu var uzskatīt par Rīgas Nedzirdīgo šaha un dambretes kluba “ŠaDa” oficiālo dibināšanas dienu. Par pirmo padomes priekšsēdētāju un kluba dibinātāju kļuva Jānis Bariss. Viņa vietnieces bija Jadviga Bočkāne šahā un Jadviga Kučinska dambretē, bet padomē darbojās arī Aivars Priedītis un Jānis Austrums. Kluba nosaukuma idejas autors bija pats dibinātājs. Kopš

dibināšanas “ŠaDa” regulāri organizē turnīrus, un tā dalībnieki piedalās Latvijas un starptautiskās nedzirdīgo sporta sacensībās. Kluba izveidošanas mērķis bija apvienot nedzirdīgos šaha un dambretes cienītājus, popularizēt šos sporta veidus un dot iespēju spēlētājiem pilnveidot savas prasmes neatkarīgi no vecuma un sagatavotības līmeņa. Klubs darbojas Rīgā un piedalās Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas (LNSF) rīkotajās sacensībās. Starptautiskās nedzirdīgo šaha

NELAIME VIENĀ DZĪVOKLĪ SKAR DAUDZUS

Št gada 2. janvārī Torņakalnā, Bauskas ielā, notika traģisks gāzes sprādziens piecstāvu daudzdzīvokļu mājā. Sprādziena rezultātā tika sagrauts ēkas ceturtais un piektais stāvs, kā arī jumts. Negadījumā bojā gāja divi cilvēki, desmitiem iedzīvotāju nācās steidzami evakuēties no savām mājām. Pēc notikušā ēka tika atzīta par neapdzīvojamu līdz pilnīgai pārbaudei. Št nelaime īpaši smagi skāra arī kādu pensionāri, mūsu LNS biedri Raju Pšeničnaju. Lai gan viņas dzīvoklis sprādzienā netika tieši bojāts, viņa ilgstoši nevarēja atgriezties savās mājās. Šis stāsts atgādina, cik neparedzamas var būt šādas situācijas un cik nozīmīga ir gan īpašuma apdrošināšana, gan savstarpējs atbalsts.

Foto: (no kreisās) Raja Pšeničnaja, ēkas vecākais Andris Vikse, Elfa Kesenfelde.

Evakuācija un pirmās dienas

Pirms nelaimes Raja mierīgi gatavoja sev maltīti. Sprādziena brīdī viņa domāja, ka sācies karš. Situācija bija pēkšņa un biedējoša. Ugunsdzēsēji bez vilcināšanās steidzās viņu evakuēt no dzīvokļa. Raju burtiski vilka ārā, nepaskaidrojot situāciju skaidrā un saprotamā veidā. Tikai ar vienu žestu tika parādīts: "Viss! Jāiet prom!"

"Paspēju pakert tikai mēteli. Nedomāju, ka prom būšu tik ilgi..." atceras Raja. Tajā brīdī viņai pat prātā neienāca doma, ka mājās tik drīz nemaz nevarēs atgriezties. Nevienam iedzīvotājam nevarēja palikt ēkā – visi tika evakuēti.

Pirmajās dienās Raja tika pārvietota no vienas vietas uz otru, līdz mājokļu departaments piešķīra pagaidu dzīvesvietu. Sākotnēji viņa dzīvoja koplietošanas dzīvoklī, kas atradās tālu no viņas ierastās dzīvesvietas un LNS. Dzīve koplietošanas dzīvoklī sagādāja arī psiholoģiskas grūtības – virtuvē gandrīz nebija iespējas pabūt vienatnē un mierīgi saimniekot.

Līdzcilvēku palīdzība un atbalsts

Par lielu atbalstu kļuva LNS Kopienas centrs, kur ir pieejama virtuve un iespēja satikt citus biedrus. Tur Raja varēja paēst, izmazgāt veļu un to izgludināt. Var teikt, ka LNS Kopienas centrs kļuva par viņas otrajām mājām, kur viņa pavadīja lielu dienas daļu. Kopš marta vidus Raja dzīvo nelielā, izremontētā sociālā dienesta piešķirtā pagaidu dzīvoklī Torņakalnā, kur beidzot var mierīgāk un drošāk saimniekot. Raja īpaši vēlas pateikties Guntai Birņitei, kura no pirmā palīdzības sauciena brīža līdz pat šodienai palīdzēja nokārtot nepieciešamos jautājumus saistībā ar pagaidu dzīvesvietu.

Gunta stāsta: "Svarīgākais bija palīdzēt Rajai justies droši un neatstāt viņu vienu šajā situācijā. Šis gadījums lika piefiksēt, ka ne tikai Rajai, bet arī daudziem citiem mūsu biedriem nav apdrošināts dzīvoklis. Ir ļoti svarīgi apdrošināt savu īpašumu!" Liela pateicība pienākas arī LNS zīmju valodas tulkiem un sociālajai rehabilitētājai Vitai Alksnei, kura palīdzēja saziņā ar ēkas pārvaldnieku, nodrošinot

Rajai iespēju pilnvērtīgi saprast notiekošo. **Vita stāsta:** "Krīzes situācijās ir ļoti svarīgi, lai nedzirdīgam cilvēkam informācija būtu pieejama saprotamā veidā."

Īpašu un sirsnīgu pateicību Raja vēlas pateikt arī nedzirdīgajiem ziedotājiem no "Facebook" grupas "Nedzirdigie.lv", kuri brīvprātīgi sniedza gan finansiālu, gan materiālu palīdzību.

Lai izprastu īpašuma apdrošināšanas nozīmi un biežāk pieļautās kļūdas, komentāru lūdzām arī apdrošināšanas jomas pārstāvjem.

Arnolds Linītis, AAS "BALTA" produktu vadītājs

Mājokļa apdrošināšana palīdz, ja notiek nelaime, piemēram, ugunsgrēks vai ūdens noplūde. Tā var segt mājokļa remontu, mantas un pat pagaidu dzīvesvietu. Var apdrošināt arī savu atbildību, ja nejauši nodari kaitējumu citiem, piemēram, applūdini kaimiņus. Svarīgi izvēlēties pietiekamu plašu apdrošināšanu, lai tā segtu dažādus riskus. Bieža kļūda ir izvēlēties pārāk mazu segumu (apdrošināšana par mazu naudas summu – aut.piez.). Labi, ja apdrošināšana ietver mājokli, mantu, civiltiesisko atbildību, palīdzību avārijas situācijās (santehniķis u. c.). Ja mājoklis nav apdrošināts, visas izmaksas jāsedz pašam. Daudzi cilvēki joprojām neapdrošina mājokli, bet nelaimes gadījumi notiek biežāk, nekā šķiet.

Laima Kristapone, apdrošināšanas kompānijas "If P&C Insurance" komunikācijas vadītāja

Senioriem ieteicams izvēlēties vienkāršu un saprotamu apdrošināšanu, nevis pašu dārgāko. Svarīgi, lai polise sedz biežākos riskus – ugunsgrēku, ūdens noplūdes un kaitējumu kaimiņiem. Bieži problēmas rada ūdens noplūdes, piemēram, bojātas caurules vai sadzīves tehnika. Tas var sabojāt ne tikai īpašumu, bet arī iedzīvi. Izvēloties apdrošināšanu, vērts padomāt arī par pašrisku; tas var samazināt ikmēneša maksājumu, bet nelaimes gadījumā daļa izmaksu būs jāsedz pašam. •

Videoziņu sižets Nr. 7 "Kad nelaime skar mājas"

SPIED ŠEIT

Teksts: Elfa Kesenfelde

Foto: Evijas Veidemanes personīgais arhīvs

PĀRGĀJIENU GRUPA SVIN PIRMO JUBILEJU

Šī gada 31. maijā aprit gads, kopš tika dibināta pārgājienu interešu grupa. Dalībnieku skaits un sastāvs katrā pārgājienā mainās, bet entuziasms un interese nemazinās. Interešu grupas dibinātājas un vadītājas ir skaistās un spēcīgās Evija Veidemane un Inta Beitika, kuras ar lielāko prieku piekrita sniegt interviju un dalīties pieredzes stāstos par pārgājienu grupas izveidi un kopā piedzīvoto.

EVIJA VEIDEMANE PAR PĀRGĀJIENU GRUPAS IZVEIDI, MARŠRUTIEM UN KOPĀ PIEDZĪVOTO

Apsveicu ar pirmo jubileju! Kā radās ideja dibināt pārgājienu interešu grupu?

Paldies! Pirms trīs gadiem piedalījies "TrekTours" organizētajā 38 km pārgājienā. Pagājušā gada 8. martā ar Intu piedalījāties šīs organizācijas 16 km pārgājienā Cēsīs, kur dzima mūsu kopīgā ideja dibināt nedzirdīgo dāmu pārgājienu grupu.

Vai sākumā domājāt, ka grupa pastāvēs tik ilgi un kļūs tik aktīva? Kāds bija pirmais pārgājiens?

Mēs ar Intu grupu izveidojām brīvprātīgi, un mums bija vienalga, cik liels būs dalībnieku pulks, bet tagad, paskatoties uz gada veikumu, ir paties prieks! Pēc katra pārgājiena ar Intu vienmēr esam motivētas gatavoties nākamajam. Pirmais pārgājiens notika 2025. gada 31. maijā, kad 10 dāmu pulkā maršrutu Gauja–Carnikava pieveicām apmēram 7,5 stundās.

Kā izvēlaties pārgājienu maršrutus? Izmantojam telefona lietotni "Komoot",

bez kuras neiztikt. Šī lietotne ir lielisks rīks, ko var izmantot gan Latvijā, gan Eiropā. Gan man, gan Intai ir viens un tas pats maršruts. Es eju grupas priekšgalā, Inta – aizmugurē. Ik pa dažām stundām apmaināmies vietām – tādā garā pieveicām pārgājienu.

Kurš pārgājiens līdz šim visvairāk palicis atmiņā? Vai ir bijuši kādi negaidīti piedzīvojumi?

Gada laikā ir noieti septiņi pārgājieni. Visspilgtāk atmiņā palicis 22 km garais pārgājiens ar 20 dāmām un sunīti Šarloti. Tas bija visgrūtākais pārgājiens kalnainajā Līgatnē, kur bija daudz dubļainu vietu. Mēs to pieveicām par spīti grūtībām! **Intai ir ko piebilst:** Bijām pārgājienā Valmierā, un izmantojām lietotni, kas rādīja ceļu. Tā bija mūsu pirmā šāda pieredze, un nebija viegli. Vairāk nekā kilometra garumā ceļa nebija – lieli koki, augsta zāle. Saprātām, ka lietotnē rādītais maršruts jau ir novecojis. Vienā brīdī gandrīz apmaldījāmies. Protams, bijām nedaudz uztraukušas par dalībniecēm, tāpēc lūdzām turēties kopā un iet rindā, lai neviena nepazustu un neapmaldītos. Beigās veiksmīgi atradām ceļu un pārgājienu

turpinājām līdz galam. No pieredzes secinājām – ja redzi, ka gaidītā ceļa nav, labāk izvēlies citu – vieglāko – ceļu.

Kādas īpašības vieno grupu?

Humora izjūta un prieka sajūta! Esam pozitīvi noskaņotas dāmas, kas nebaidās savā starpā dalīties dažādos sievišķīgos jautājumos un pieredzē.

Vai ir plānots īpašs pasākums par godu gada jubilejai?

Jā! Tukumā vispirms būs 10 km pārgājiens. Pēc tam būs neliela jubilejas ballīte ar pikniku omulīgā vietā pie dabas krūts, kas ir pilnībā meža ieskauda. Būs skaists pasākums ar sarunām – diskusijām un atmiņu stāstiem.

Ko tu novēlētu cilvēkiem, kuri vēl domā, vai pievienoties?

Novēlu visiem sākt ar nelieliem pārgājieniem. Pēc tiem vienmēr ir patīkama sajūta un atjaunota enerģija. Var iepazīt jaunas vietas. Latvijā patiešām ir ļoti daudz dabas skaistuma – baudiet! Iesaku doties pārgājienā. Tā ir lieliska atslodze no ikdienišķiem darbiem – vajag vēltīt laiku sev! Vēl gribu piebilst – esmu laimīga un pateicīga, ka man blakus ir Inta!

Inta Beitika un Evija Veidemane.

INTA BEITIKA PAR SAVU PIEREDZI PĀRGĀJIENOS UN KOPĀ BŪŠANAS SAJŪTU

Kas tevi pamudināja iesaistīties pārgājienu grupas izveidē?

Jau sen sekoju "TrekTours" pārgājieniem, jo tie šķita interesanti un man ļoti patīk pārgājieni. Sarunājām ar Eviju kopā doties "TrekTours" organizētajā pārgājienu Cēsīs. Tā laikā radās ideja izveidot savu nedzirdīgo dāmu pārgājienu grupu. Pamēģinājām, un mums izdevās katru mēnesi noorganizēt pārgājienu. Pamazām dalībnieču skaits pieauga.

Ko tev personīgi dod pārgājieni un kopā būšana ar grupu? Vai tas ir kaut ko mainījis arī ikdienā?

Šie pārgājieni dod man iespēju atpūsties no ikdienas – man patīk būt dabā un sakārtot savas domas. Kopā

būšana ar grupu sniedz pozitīvas emocijas, jaunu pieredzi un interesantus piedzīvojumus. Pēc pārgājienu vienmēr jutos patīkami nogurusi, bet vienlaikus uzlādēta ar jaunu enerģiju. Jā, pārgājienu grupa ir mainījusi arī manu ikdienu – esmu kļuvusi aktīvāka, iepazīnusi jaunus cilvēkus, guvusi pieredzi un vairāk pozitīvu emociju. •

Evijai un Intai izdevies izveidot stipru un saliedētu "Telegram" grupu "Pārgājienu dodies dabā". Arī raksta autore ir šīs grupas dalībniece un ir novērojusi, ka tajā valda īpaša kopības, atbalsta un prieka aura. Tāpēc dāmas tiek aicinātas pieteikties un piedalīties piedzīvojumos dabā!

Līgatnē, 2025. gada 11. oktobrī.

"IMANTAS STROPA" VASARAS KULTŪRAS PROGRAMMA

Šovasar jau otro gadu pēc kārtas Kultūras centra "Imanta" pagalmu iedzīvinās "Imantas STROPS" – brīvdabas kultūrtelpa ar daudzveidīgu programmu dažādām vecuma grupām. Vasaras vakaros apmeklētāji varēs baudīt koncertus, izrādes un radošas aktivitātes ģimenēm un draugiem. Īpaši svarīgi, ka visos pasākumos būs nodrošināts zīmju valodas tulkojums un vide būs pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Visi pasākumi būs bez maksas.

31. maijā plkst. 15.00–17.00 "Imantas STROPA" vasaras programma tiks atklāta ar Bērnu dienas pasākumu "Ripo droši!". Bērni un jaunieši iepazīs BMX, skeitborda un skrejriteņu pasauli, piedalīsies meistarklasēs, stafetēs un drošības aktivitātēs. Darbosies arī "Zinātnes zona" un lielo ziepju burbuļu atrakcija.

10. jūnijā plkst. 19.00–21.00 notiks maģijas un improvizācijas vakars ar iluzionistu Danti Pecolli un improvizatoriem Juri Kozlovski un Artūru Breidaku.

1. jūlijā plkst. 19.00–21.00 notiks kantri vakars ar līnijdejam un grupas "Dakota" koncertu.

8. jūlijā plkst. 19.00–21.00 notiks ģimenes vakars ar izrādi bērniem "Laimas slotiņa", radošo darbnīcu un koncertuzvedumu "Satikšanās", kurā piedalīsies Latvijas Nacionālā teātra aktieri Anna Klēvere, Egils Melbārdis un Ainārs Ančevskis.

22. jūlijā plkst. 19.00–21.00 "Imantas STROPA" sezonu noslēgs ģimenes pasākums ar rotaļām, radošām aktivitātēm bērniem un muzikālu vakaru kopā ar Ingu Ulmani, Aigaru Voitiški un Robertu Rasu. Visiem pasākumiem būs nodrošināts tulkojums zīmju valodā. •

P PĀRDAUGAVAS
— K — KULTŪRAS
a APVIENĪBA

Videopiņš Nr. 27 "Imantas STROPA vasaras kultūras programma"

SPIED ŠEIT

Teksts: Jevgēņijs Puhovs (Rīgas Ēbelmuižas pamatskola)

Foto: izglītības iestādes arhīvs

RĪGAS JAUNIE PELDĒTĀJI GŪT PANĀKUMUS STARPTAUTISKĀS SACENSĪBĀS ĻUBLĪNĀ

Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas 11 skolēni piedalījās starptautiskajās Staņislava Janca 2. jaunatnes sacensībās peldēšanā nedzirdīgajiem, kas norisinājās no šī gada 24. līdz 27. aprīlim Polijas pilsētā Ļublīnā. Skolas izlases komanda šajās sacensībās startēja pirmo reizi.

Sacensībās piedalījās komandas no 11 valstīm: Polijas, Vācijas, Ukrainas, Čehijas, Austrijas, Lietuvas, Zviedrijas, Itālijas, Ukrainas, Ungārijas un Latvijas. Tika pārstāvēts 21 peldēšanas klubs. Individuālajās sacensībās startēja 104 peldētāji: 64 zēni un 40 meitenes. Sacensību nozīmīgumu pastiprināja tas, ka daudzi treneri tajās vērtēja savu peldētāju sniegumu, lai noteiktu savas valsts izlases sastāvu dalībai jaunatnes Eiropas čempionātā, kas augustā norisināsies Hannoverē. Komandu sastāvos bija iekļauti arī

vairāki 2025. gada Tokijas Nedzirdīgo olimpisko spēļu dalībnieki, tāpēc sacensību rezultātu līmenis bija ļoti augsts.

Dalībnieki bija dzimuši no 2010. līdz 2016. gadam vai vēlāk un startēja trijās vecuma grupās. Sacensības norisinājās labā psiholoģiskā gaisotnē ļoti skaistā un plašā baseinā. Tās deva lielisku iespēju gūt starptautisku sacensību pieredzi un veicināja jauniešu socializēšanos savā starpā. Organizācija bija augstā līmenī: viss ritēja raiti un bez starpgadījumiem. Brīvajā laikā bija iespēja apmeklēt

ievērojamākās Ļublīnas vietas. Latvijas komanda sacensībās piedalījās ar iespējami labāko jauno sastāvu un cīnījās sekmīgi. Komandu pastiprināja skolas absolvents Rihards Medenis, kurš startēja ārpus konkurences un ar savu attieksmi pret treniņu darbu un sacensībām rādīja piemēru jauniešiem peldētājiem. Daudzi sportisti sasniedza personīgos rekordus. Kopumā tika izcīnītas trīs medaļas: divas sudraba medaļas stafetēs un viena bronzas medaļa, ko Anete Vaivade ieguva 100 metru peldējumā uz muguras. Vēl jāatzīmē Anetes Vaivades izcīnītā 4. vieta 50 metru peldējumā uz muguras, kā arī 5. vieta 50 metru distancē brīvajā stilā un 50 metros tauriņstilā. Ksenija Zeļenkova izcīnīja 6. vietu 100 metru peldējumā brasā un 50 metru peldējumā uz muguras. Veiksmīgi starti bija arī jauniešiem peldētājiem Karīnei Mūmiecei, Kasparam Nemirskim, Mijai Sišķinai, Mercedesai Martinsonei, Karīnai Felkerei un Aleksam Rūtiņam. Viņi ievērojami uzlaboja savus rezultātus un spēja ierindoties pat pirmajā desmitniekā. Kopvērtējumā Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas komanda ierindojās 11. vietā.

Dalība šāda līmeņa sacensībās ļāva objektīvi izvērtēt paveikto treniņu darbā un gūt vērtīgas atziņas turpmākajam darbam. Skolēniem bija iespēja sevi apliecināt, iegūt jaunu pieredzi un pilnveidot saskarsmes prasmes citu valstu nedzirdīgo jauniešu vidē. Pārstāvot Latviju starptautiskā arēnā, jaunieši stiprināja piederības sajūtu savai valstij un patriotisko apziņu. •

No kreisās: Alekss Rūtiņš, Anete Vaivade, Ksenija Zeļenkova, Kaspars Nemirskis.

Paldies skolas administrācijai un direktorei Kristīnai Pauniņai par atbalstu, kā arī peldētājiem par labajiem startiem. Paldies pedagoģēm Agrai Mitronei un Gitai Mednei.

Liela pateicība arī Baltijas Bērnu fondam par finansiālo atbalstu autobusa īrei, jo bez tā skolas komanda nebūtu varējusi nokļūt Polijā.

SVEICAM JŪNIJA JUBILĀRUS!

Jūnijā daba ir īpaši dzīva – koki pilni zaļuma, pļavās zied vasaras puķes, bet garie vakari atgādina, ka tuvojas saulgriežu laiks. Šis ir mēnesis, kad viss apkārt kustas, aug un piepildās ar vasaras sajūtu.

Sirsnīgi sveicam jūnija jubilārus un vēlam saulainas dienas, mieru, spēku un daudz patīkamu notikumu vasaras laikā! Izmantojiet šo laiku, lai smeltos dabas spēku, atpūstos un izbaudītu vasaras pilnbriedu.

RĪGAS BIEDRĪBĀ

- 02.06. IMANTS INTSONS
- 03.06. ARTŪRS JAPIŅŠ
- 04.06. ALISE VĒVERE-VEBA
- 05.06. MARIKA ČERŅAVSKA
- 07.06. OLGA MAISKA
- 10.06. LĪGA KOTOVA
- 15.06. FEODOSE LEPEŠA
- 16.06. JĀNIS MEŽECKIS
- 18.06. RAISA CIVKUNOVA
- 20.06. ELITA BEISONE
- 23.06. LARISA OSETOVA
- 24.06. ANDRIS BERGS
- 26.06. LĪGA BERNĀNE-DRUČKUS
- 30.06. TATJANA LOMINSKA

KURZEMES BIEDRĪBĀ

- 02.06. TATJANA DĀVIDA
- 14.06. JĀNIS KUPŠIS
- 23.06. NATAĻJA TUKĀNE
- 26.06. INNA BARANOVA

LATGALES BIEDRĪBĀ

- 14.06. VALDISLAVS DMITRIEVS

VIDZEMES BIEDRĪBĀ

- 07.06. GUNTA APSĪTE
- 26.06. LĪGA KALNĪTE

LĪDZJŪTĪBAS

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,
Pārtrūkst stīga un viss ir kluss.
/Ā. Elksne/*

Izsakām līdzjūtību Sarmītei
Valdmanei un piederīgajiem,
māmiņu mūžībā pavadot.

LNS Kurzemes RB
Liepājas grupas biedri

*Tā gaisma, kas tavās acīs ir dzisusi.
Tas labais, ko dzīvē nesi,
Tiks mūžīgi tālāk nests.*

Juris Ločmelis
(24.08.1978.–12.05.2026.)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem un draugiem.

LNS Vidzemes RB

*Pļava dvesmos kā senāk
un svelmainā saulē sils,
Tik kapkalnā pār kādu mūžu
plauks ziediņš zils.
/A. Balodis/*

Ludmila Krišāne
(05.03.1949.–22.05.2026.)

Lai gaišas atmiņas sniedz
mierinājumu tuviniekiem un
draugiem.

LNS Rīgas RB

Teksts: Iveta Kraze (LNSF)

20.ICCD
PASAULES NEDZIRDĪGO
KOMANDAS ŠAHA ČEMPIONĀTS
ROQUETAS DE MAR, SPĀNIJA
6.–15.
MAIJS 2026

LATVIJAS KOMANDA TRIUMFĒ NEDZIRDĪGO ŠAHA ČEMPIONĀTĀ

No 6. līdz 15. maijam Spānijas pilsētā Rokeasā de Marā notika Pasaules Nedzirdīgo komandu un individuālais šaha čempionāts. Tajā piedalījās vairāk nekā 130 sportistu no 30 valstīm un pieciem kontinentiem. Latviju pārstāvēja šahistes Anastasija Parhomenko un Margarita Parhomenko, kā arī komandas pārstāve Gunta Vazdiķe. Sacensības notika klasiskajā šahā, ātrspēlē (*Rapid*) un zibensspēlē (*Blitz*). Klasiskās spēles komandu kopvērtējumā Latvijas komanda izcīnīja augsto 4. vietu. Savukārt ātrspēles un zibensspēles komandu turnīrā latvietes kļuva par pasaules čempionēm. Arī komandu turnīrā Latvijas komanda izcīnīja zelta medaļas un pasaules čempiones titulu.

Individuālajās sacensībās Anastasija Parhomenko demonstrēja izcilu sniegumu – *Rapid* turnīrā viņa izcīnīja otro vietu, bet *Blitz* turnīrā ieguva bronzas medaļu. Margarita Parhomenko *Rapid* sacensībās ierindojās 14. vietā, savukārt *Blitz* turnīrā – 9. vietā. Šīs sacensības Latvijas šaha komandai kalpoja arī kā vērtīgs sagatavošanās posms ceļā uz nākamo nozīmīgo mērķi – dalību 2027. gada Ziemas Nedzirdīgo olimpiskajās spēlēs Insbrukā, Austrijā. Pēc čempionāta netālu esošajā pilsētā Almerijā notika ICCD (Starptautiskās Nedzirdīgo šaha komitejas) 38. kongress, kurā Latviju pārstāvēja Gunta Vazdiķe. Kongresā tika apspriesti nozīmīgi jautājumi par nedzirdīgo šaha attīstību pasaulē, kā arī ievēlēja jaunā ICCD vadība. Par ICCD prezidentu kļuva Alfrēdo Gomezs Fernandezs (*Alfredo Gómez Fernández*) no Spānijas. •